

Περιεχόμενα

1. ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ

ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΚΥΡΙΑΚΗΣ 18/07/2021 σελ. 1, 16

---

1. ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ

Μέσο: . . . . . ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Ημ. Έκδοσης: . . . 18/07/2021 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 18/07/2021

Σελίδα: 1

Περικοπή μισθού σε όσους αρνούνται την αξιολόγηση

Συνέντευξη εφ' όλης της ύλης της υπουργού Παιδείας Νίκης Κεραμέως

Η αξιολόγηση των εκπαιδευτικών, αρχής γενομένης από τη νέα σχολική χρονιά, θα είναι υποχρεωτική· αυτή η θεσμική αλλαγή που αποτελεί ζητούμενο δεκαετιών, δεδομένη πρακτική διεθνώς, που εφαρμόζεται στη συντριπτική πλειονότητα χωρών της Ε.Ε., θα προχωρήσει, ξεκαθαρίζει μιλώντας σε εφ' όλης

της ύλης συνέντευξή της στην «Κ» η υπουργός Παιδείας Νίκη **Κεραμέως**. Προσθέτει ότι για τους αρνητές της θα προβλέπονται και συνέπειες, όπως η μη μισθολογική εξέλιξη και η παρακράτηση μισθού έως και ενός μηνός, αλλά παράλληλα τα αποτελέσματά της θα συνδέονται με επιβράβευση μέσω μορίων είτε

με επιμόρφωση. Για τα σημαντικά οφέλη της διαδικασίας –μαθητές, κοινωνία, τους ίδιους– θα ξεκινήσει κύκλος ενημέρωσης, σε πνεύμα συνεργασίας, των εκπαιδευτικών τον Σεπτέμβριο. Τα δημόσια ΙΕΚ, με περιζήτητες ειδικότητες, είναι επένδυση για όσους δεν λάβουν το εισιτήριο των ΑΕΙ, υπογραμμίζει. **Σελ. 16**

Υποχρεωτική αξιολόγηση με «ποινές» για αρνητές

Η Νίκη Κεραμέως μιλάει στην «Κ»

Συνέντευξη στον ΑΠΟΣΤΟΛΟ ΛΑΚΑΣ

Η αξιολόγηση των εκπαιδευτικών αναμένεται να σημαδέψει την επόμενη σχολική χρονιά. Μετά τέσσερις δεκαετίες που, λόγω των αντιδράσεων των εκπαιδευτικών, δεν έχει πραγματοποιηθεί κάποια αξιολογική διαδικασία, παρά τους νόμους που ψηφίστηκαν, η κυβέρνηση δείχνει αποφασισμένη να προχωρήσει στην υλοποίηση της πολιτικά εμβληματικής εξαγγελίας της. Μάλιστα η υπουργός Παιδείας Νίκη Κεραμέως, στην εφ' όλης της ύλης συνέντευξη της στην «Κ», δηλώνει ότι η συμμετοχή των εκπαιδευτικών στην αξιολόγησή τους θα είναι υποχρεωτική και όποιος την αρνηθεί θα καθλώνεται μισθολογικά και θα υφίσταται περικοπή αποδοχών έως και ενός μνός. Την ίδια στιγμή, προχωρούν εξαγγελίες όπως το πολλαπλό βιβλίο στα σχολεία, ενώ στα ΑΕΙ έρχεται αναδιάρθρωση του ακαδημαϊκού χάρτη. Άλλωστε, λόγω της ελάσσης βάσης εισαγωγής, που εφαρμόζεται φέτος για πρώτη φορά, θα μείνουν κενές θέσεις σε περιφερειακά ΑΕΙ. Οι υποψήφιοι οι οποίοι δεν θα πάρουν το εισιτήριο για ΑΕΙ θα μπορούν να επιλέξουν τα δημόσια ΙΕΚ, τα οποία, σύμφωνα με την κ. Κεραμέως, θα έχουν σύγχρονες ειδικότητες, περιζήτητες στην αγορά εργασίας.

– Γιατί χρειάζεται ένας νέος νόμος για την επιλογή στελεχών; Την τελευταία δεκαετία ψηφίστηκαν πέντε σχετικοί νόμοι. Κατά τη διακυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ, από τη θέση της αντιπολίτευσης, επικρίνατε την κυβέρνηση ότι θέλει να αναδείξει κομματικά στελέχη.
– Το νέο αναβαθμισμένο σχολείο, που ξεκινά τον Σεπτέμβριο, απαιτεί ανάλογες ρυθμίσεις και σε σχέση με το ανθρώπινο δυναμικό της εκπαίδευσης. Εκπαιδευτικοί και στελέχη εκπαιδευτικών είναι κρίσιμα σημεία για την εύρυθμη λειτουργία του εκπαιδευτικού συστήματος. Ο νόμος του ΣΥΡΙΖΑ, στον οποίο αναφέρατε, είχε πολλά προβληματικά στοιχεία. Θα σας αναφέρω ένα ενδεικτικό και εξαιρετικά σημαντικό

κατά τη γνώμη μου: δεν υπήρχε καθόλου η αξιολόγηση ως κριτήριο για την επιλογή του στελέχους, είχε καταργηθεί πλήρως η αξιολόγηση από την προηγούμενη κυβέρνηση. Δεν είναι δυνατόν στους πυλώνες του νέου συστήματος που καταρτίζει η κυβέρνηση μας, η αξιολόγηση των εκπαιδευτικών και στελεχών να μην αποτελεί θεμελιώδες κριτήριο. Και μάλιστα προχωρούμε και ένα βήμα πιο πέρα. Προβλέπουμε αξιολόγηση ακόμη και στον μέσον της θητείας των στελεχών, π.κ. των διευθυντών σχολείων, καθώς τα στελέχη επιλέγονται για μια συγκεκριμένη αποστολή και συνεπώς καθίσταται απολύτως αναγκαίο να αξιολογείται διαρκώς το κατά πόσον ανταποκρίνονται σε αυτή.

– Σύμφωνα με υπολογισμούς, 30.000-40.000 εκπαιδευτικοί θα εμπλέκονται σε επάλληλες διοικητικές και αξιολογικές βαθμίδες. Σας κατηγορούν ότι έτσι στήνεται έναν τεράστιο γραφειοκρατικό μηχανισμό, όπου το ένα επίπεδο αξιολογεί/ελέγχει/μοριοδοτεί το άλλο και όλη αυτή η διαδικασία κατευθύνεται από το υπ. Παιδείας.
– Αντιθέτως, δημιουργούμε ένα πλαίσιο αυξημένης αυτονομίας, αναβαθμίζοντας τον ρόλο των εκπαιδευτικών, οι οποίοι αποφασίζουν πλέον για περισσότερα και ουσιαστικά ζητήματα. Οι θέσεις ευθύνης παραμένουν περίπου 15.000, αριθμός απολύτως λογικός προκειμένου να λειτουργεί σωστά το εκπαιδευτικό σύστημα με πάνω από 1,4 εκατομμύριο μαθητές. Με το νέο σύστημα στελεχών, προχωρούμε σε τρεις θεμελιώδεις αλλαγές. Η πρώτη είναι ότι δημιουργούμε μηχανισμό αξιολόγησης εκπαιδευτικών και στελεχών, στον οποίο αποδίδουμε ιδιαίτερη σημασία για τη λειτουργία και κυρίως για τη βελτίωση της εκπαίδευσης. Η αξιολόγηση δεν συνιστά καθοριστική προϋπόθεση για γραφειοκρατικό μηχανισμό. Συνιστά καθοριστική προϋπόθεση για να αποτυπωθούν τα θετικά στοιχεία αλλά και οι αδυναμίες, και με βάση την αποτύπωση αυτή να βελτιωθεί και να εξελιχθεί το εκπαιδευτικό σύστημα. Η δεύτερη, ότι ενισχύ-

Μη μισθολογική εξέλιξη και παρακράτηση μισθού για περίοδο έως και ενός μνός θα είναι οι συνέπειες για τους εκπαιδευτικούς που θα αρνηθούν τη συμμετοχή τους στην αξιολόγηση, λέει η υπουργός Παιδείας Νίκη Κεραμέως.

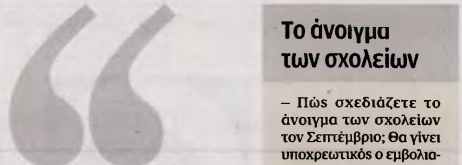
ομε το παιδαγωγικό έργο. Με συγκεκριμένες αρμοδιότητες για την παρακολούθηση του προκειμένου να διαπιστώσουμε, για παράδειγμα, πώς προχωρούν τα εργαστήρια δεξιοτήτων, τα οποία εισάγονται φέτος σε όλα τα νηπιαγωγεία, δημοτικά και γυμνάσια της χώρας, ή πώς προχωρούν οι δραστηριότητες στα αγγλικά στο νηπιαγωγείο, οι οποίες επίσης εισάγονται καθολικά από τον Σεπτέμβριο. Τέλος, η τρίτη αλλαγή, ενισχύεται η στήριξη των μαθητών και εκπαιδευτικών, δεδομένης μάλιστα και της επίδρασης της πανδημίας, με ψυχολόγους και κοινωνικούς λειτουργούς στα σχολεία.

– Με δεδομένη την άρνηση του κλάδου στις διαδικασίες της αξιολόγησης, θα υπάρχουν ποινές για όσους αρνηθούν να αξιολογηθούν από τον Σεπτέμβριο;
– Είναι γεγονός ότι υπήρχε μεγάλη επιφυλακτικότητα για δεκαετίες απέναντι στην αξιολόγηση στην εκπαίδευση. Σε κάθε σύλλογο διδασκόντων, όμως, υπάρχουν ολόενα και περισσότερο εκπαιδευτικοί που την επιθυμούν, ενώ εντυπωσιακά υψηλά είναι και τα ποσοστά αποδοχής της στην κοινωνία. Η αξιολόγηση θα έχει καθαρά βελτιωτικό χαρακτήρα και τα αποτελέσματά της θα συνδέονται είτε με επιβράβευση μέσω μορίων είτε με επιμόρφωση. Με τους όρους αυτούς, ποιος εκπαιδευτικός δεν επιθυμεί να βελτιωθεί προς όφελος των μαθητών του και δικό του; Τον Σεπτέμβριο θα ξεκινήσουν

ενημερωτικές συνεδρίες για τους εκπαιδευτικούς, ώστε να πληροφορηθούν για τα σημαντικά οφέλη της αξιολόγησης. Να σημειωθεί ότι η αξιολόγηση των εκπαιδευτικών είναι μια πρακτική που εφαρμόζεται σε πάνω από 90% των χωρών της Ε.Ε. Είναι, όμως, ξεκάθαρο: η συμμετοχή στην αξιολόγηση κάθε εκπαιδευτικού, εκπαιδευτικών, στελεχών – θα είναι υποχρεωτική, και ασφαλώς προβλέπονται και συνέπειες για όποιον δεν συμμετέχει.

– Ποιος θα είναι αυτός;
– Η μη μισθολογική εξέλιξη και η παρακράτηση μισθού για περίοδο έως και ενός μνός.

– Επικρίνεστε ότι δίνετε υπερεξουσίες στον διευθυντή του σχολείου και απογυμνώνετε τον σύλλογο διδασκόντων. Ο διευθυντής ορίζει τον υποδιευθυντή, τον μέντορα νεοπροσληφθέντων, τους υπεύθυνους εκπαιδευτικών αντικείμενων. Αυτές οι θέσεις είναι μοριοδοτούμενες, άρα ο ροιζισμός τους ενέχει υποκείμενες ευνοϊκές σχέσεις, πελατειακών σχέσεων και κομματισμού. Επίσης, ο διευθυντής αναλαμβάνει υπερεξουσίες σχετικά με την ενδοσχολική επιμόρφωση. Γιατί;
– Η πραγματικότητα είναι διαφορετική. Ο διευθυντής δεν επιλέγει τον υποδιευθυντή αλλά εισπράττει για αυτόν, και αυτό διότι θεωρούμε ότι θα πρέπει να έχει λόγο σχετικά με το ποιος θα αναλάβει τη θέση του στενότερου συνεργάτη του. Εί-

Καλούμε τα μέλη της εκπαιδευτικής μας κοινότητας να εμβολιασθούν, αλλά και τους μαθητές μας άνω των 15 ετών, καθώς δόθηκε η δυνατότητα εμβολιασμού και σε αυτούς.

Στόχος είναι να μεταβούμε από τη σειρά αποστήθιση στη συνδυαστική προσέγγιση, και σε αυτήν την κατεύθυνση κινούνται και τα νέα προγράμματα σπουδών.

Το άνοιγμα των σχολείων

– Πώς σχεδιάζετε το άνοιγμα των σχολείων τον Σεπτέμβριο; Θα γίνει υποχρεωτικός ο εμβολιασμός των εκπαιδευτικών;
– Υπάρχει μια ειδοιστική διαφορά σε σχέση με πέρυσι, καθώς φέτος έχουμε στα χέρια μας ένα υπέρπλο, το εμβόλιο, πολύ πιο δύσκολο της επιστήμης, το οποίο είναι διαθέσιμο στους πολίτες. Είναι ιδιαίτερα ενθαρρυντικό ότι τα 3/4 των εκπαιδευτικών μας και βεβαίως ένα πολύ σημαντικό ποσοστό του πληθυσμού έχουν ήδη εμβολιαστεί, αυτό όμως δεν είναι αρκετό. Είναι απαραίτητο να ενισχύσουμε το τείκος ανοσίας για να μπορέσουμε να επιστρέψουμε με πλήρη στην κοινωνία, γι' αυτό και καλούμε τα μέλη της εκπαιδευτικής μας κοινότητας να εμβολιαστούν. Πλέον καλούμε και τους μαθητές μας άνω των 15 ετών, καθώς δόθηκε η δυνατότητα εμβολιασμού και σε αυτούς. Συζητάμε με τους ειδικούς και εξετάζουμε όλα τα μέτρα για να διασφαλίσουμε τη διά ζώσης λειτουργία των εκπαιδευτικών μας δομών.

βλίο-οδηγό σε πολλαπλές πηγές μάθησης, διαθέσιμες στη βιβλιοθήκη του σχολείου και σε ψηφιακή μορφή στο Διαδίκτυο.

– Ασφαλώς και είναι πολλαπλό, αφού υπάρχει η δυνατότητα επιλογής. Η έννοια του πολλαπλού βιβλίου έχει δύο πτυχές. Η πρώτη αφορά στη μεγαλύτερη αυτονομία του εκπαιδευτικού και στην ελεύθερη επιλογή βιβλίου από τον ίδιο. Από τη στιγμή που θα υπάρχουν τρία ή τέσσερα εγκεκριμένα, από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής, βιβλία ανά γνωστικό αντικείμενο, θα έγκαιρα στην κρίση των εκπαιδευτικών να επιλέξουν όποιο επιθυμούν να διδάξουν. Η δεύτερη πτυχή έγκειται στο ότι όλα τα εγκεκριμένα βιβλία θα είναι διαθέσιμα σε ψηφιακή μορφή, στην οποία ο εκπαιδευτικός θα μπορεί να παραπέμπει τους μαθητές προκειμένου αυτοί να συνδυάζουν πηγές και βιβλία. Στόχος είναι να μεταβούμε από τη σειρά αποστήθιση στη συνδυαστική προσέγγιση, και σε αυτήν την κατεύθυνση κινούνται και τα νέα προγράμματα σπουδών που θα θεθούν σε πιλοτική εφαρμογή από τον Σεπτέμβριο και θα προβλεπόμεν πολλαπλές πηγές, συμπεριλαμβανομένων και ψηφιακών. Πάμε σε μια νέα λογική, με μετατόπιση παραδειγμάτων από την αποστήθιση στη συνδυαστική σκέψη.

– Πόσο πολλαπλό είναι τελικά το βιβλίο που θα επιλέγει ανάμεσα σε 4 ή 5 εγκεκριμένα ο εκπαιδευτικός; Πάλι ένα δεν θα είναι; Μήπως η λύση είναι στο ένα βι-

1. ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ

Μέσο: . . . . . ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Ημ. Έκδοσης: . . . 18/07/2021 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 18/07/2021

Σελίδα: 16

Γνώμονας των αποφάσεών μας είναι το καλύτερο για τους νέους μας

— Λόγω καθιέρωσης ελάχιστης βάσης εισαγωγής (ΕΒΕ) στα ΑΕΙ οι θέσεις που θα μείνουν κενές στα πανεπιστήμια υπολογίζονται από 15.000 έως 25.000, εκτός από εκείνους που θα έμειναν εκτός ΑΕΙ λόγω έλλειψης θέσεων. Τι προτείνετε για αυτούς τους 18χρονους;

— Έχουν ακουστεί πολλοί υπολογισμοί για τις θέσεις αυτές, κανείς όμως για την ώρα δεν μπορεί να προβλέψει τα ακριβή αποτελέσματα των Πανελλαδικών Εξετάσεων, δεδομένου ότι αποτελούν συνάρτηση πολλών παραγόντων, όπως οι επιλογές των υποψηφίων σε σχολές και τμήματα που δεν έχουν γίνει ακόμη και η επίδραση των ειδικών μαθημάτων στις βάσεις εισαγωγής των τμημάτων που τα απαιτούν για την εισαγωγή, καθώς τη στιγμή που γράφονται αυτές οι γραμμές εκδίδονται μόλις οι σχετικές βαθμολογίες. Πλήρη εικόνα θα έχουμε στο τέλος Αυγούστου. Ας δούμε όμως την ουσία της ΕΒΕ. Τι θέλουμε; Να έχουμε φοιτητές και όχι αποφοίτους; Μας νοιάζει να μπαίνουν οι υποψήφιοι των Πανελλαδικών στο πανεπιστήμιο χωρίς κανένα κριτήριο και στη συνέχεια να εγκλωβίζονται; Διότι περί αυτού πρόκειται. Κάθε χρονιά που περνάει και δεν υπάρχει ΕΒΕ, που δεν

Η ελάχιστη βάση εισαγωγής μπορεί να μην είναι αρεστή σε όλους, είναι όμως απολύτως απαραίτητη για να έχουν οι νέοι μας πραγματικές ποιοτικές επιλογές που ανοίγουν πόρτες.

πληρούνται τα ελάχιστα ακαδημαϊκά κριτήρια για την εισαγωγή σε ΑΕΙ, εγκλωβίζουμε χιλιάδες νέους ανθρώπους, τους δίνουμε φρούδες ελπίδες. Δίνουμε τη δυνατότητα στους νέους μας να γίνουν φοιτητές χωρίς να μας ενδιαφέρει πώς στη συνέχεια θα καταφέρουν να ολοκληρώσουν τις σπουδές τους, αν αυτές οι σπουδές θα τους οδηγήσουν σε μια προοπτική η οποία θα τους ικανοποιεί, ή αν θα έχουν την ευκαιρία να αξιοποιήσουν τις κλίσεις, τις δεξιότητες, τις προτιμήσεις τους. Είναι μείζονος σημασίας για εμάς οι νέοι μας να έχουν πραγματικές επιλογές, γι' αυτό και μέλημά μας από την πρώτη ημέρα στο υπουργείο είναι να ανοίγουμε δρόμους για τους νέους μας.

— Έχετε μιλήσει ήδη για τα δημόσια Ινστιτούτα Επαγγελματικών Κατάρτισης (ΙΕΚ). Σε αυτά εστιάζετε.

— Για πρώτη φορά φέτος θα υπάρχει η δυνατότητα συμπλήρωσης δύο μηχανογραφικών: ένα μηχανογραφικό για εισαγωγή σε ΑΕΙ βάσει Πανελλαδικών και ένα για εισαγωγή σε δημόσιο ΙΕΚ, βάσει απολυτηρίου. Αναδεικνύουμε τις εναλλακτικές που έχουν οι νέοι μας, και η επαγγελματική κατάρτιση είναι μία πολλά υποσχόμενη επιλογή, με ειδικότητες περιζήτητες στην αγορά, όπως για παράδειγμα web designers/web developers, τεχνικοί τουριστικών μονάδων, μουσικοί τεχνολόγοι, τεχνικοί αγροτουρισμού, στελέχη διεθνούς εμπορίου, με σημαντικές και προσοδοφόρες επαγγελματικές προοπτικές.

— Πόσες θέσεις θα δημιουργηθούν στα δημόσια ΙΕΚ; Τι θα κάνουν οι υπόλοιποι;

— Τα δημόσια ΙΕΚ μπορούν για την ώρα να υποδεχθούν μέχρι 27.000 σπουδαστές ετησίως. Εξ αυτών, περισσότερες από 8.000 θέσεις διατίθενται για πρώτη φορά από φέτος μέσω του παράλληλου μηχανογραφικού και οι υπόλοιπες με την κοινή διαδικασία εγγραφής

σε δημόσια Ινστιτούτα Επαγγελματικών Κατάρτισης τον Σεπτέμβριο.

— Ποιο το μέλλον των πανεπιστημιακών τμημάτων με ελάχιστους εισακτέους λόγω της ελάχιστης βάσης; Θα κλείσουν;

— Δυστυχώς η προηγούμενη κυβέρνηση ίδρυσε ή ανωτατοποίησε περισσότερα από 150 πανεπιστημιακά τμήματα σε όλη τη χώρα χωρίς ακαδημαϊκά κριτήρια, χωρίς ουσιαστικές μελέτες σκοπιμότητας και βιωσιμότητας, χωρίς ποιοτικά και αναπτυξιακά κριτήρια, με λίγα λόγια χωρίς να μελετήσει πρώτα τι πραγματικά χρειάζεται η χώρα. Υπήρξαν νέα τμήματα που ιδρύθηκαν ακόμη και με βουλευτικές τροπολογίες της τελευταίας στιγμής! Έχουμε ξεκινήσει μια μεγάλη προσπάθεια με στόχο την αναδιάρθρωση του ακαδημαϊκού χάρτη της χώρας. Βήματα που έχουν ήδη γίνει στην κατεύθυνση αυτή περιλαμβάνουν την αναστολή λειτουργίας 37 τμημάτων που ίδρυσε άκριτα η προηγούμενη κυβέρνηση, όπως επίσης και της τέταρτης Νομικής Σχολής στη χώρα, που είχε ιδρυθεί αδιαφορώντας για τους χιλιάδες ανέργους πτυχιούχους του κλάδου, τη συγχώνευση τεσσάρων τμημάτων του Πανεπιστημίου Πατρών, κατόπιν πρότασης του ίδιου

του πανεπιστημίου και της σύμφωνης γνώμης της Εθνικής Αρχής για την Ανώτατη Εκπαίδευση, τον εξορθολογισμό και τη συγχώνευση των Ανώτατων Εκκλησιαστικών Ακαδημιών. Η αναδιάρθρωση του ακαδημαϊκού χάρτη της χώρας αποτελεί μια συνολική στρατηγική, που πρέπει να λαμβάνει υπόψη τις πολλές παραμέτρους, όπως τις επισημώσεις των ίδιων των ΑΕΙ, την κάλυψη γνωστικών αντικειμένων, τις πραγματικές ανάγκες της κοινωνίας και της αγοράς εργασίας, τους αναπτυξιακούς στόχους της χώρας.

— Η Ν.Δ. προελογικά είχε εξαγγείλει την επιστροφή των Συμβουλίων Ιδρυμάτων στα ΑΕΙ. Θα τα θεσμοθετήσετε εκ νέου διότι πολλοί σας επικρίνουν ότι το έχετε καθυστερήσει φοβούμενη το πολιτικό κόστος;

— Εν μέσω πανδημίας και ενώ ακόμη βρισκόμαστε στο μέσον της θπείας μας, έχουμε ήδη καταρτίσει έξι νομοσχέδια. Έχουμε ήδη υλοποιήσει ένα πολύ μεγάλο ποσοστό του προελογικού μας προγράμματος και των δεσμεύσεών μας και, πράγματι, μετά το νομοσχέδιο αυτό που αφορά το πιο ελεύθερο και αυτόνομο σχολείο, τη διαφάνεια και λογοδοσία, έρχεται ακόμη ένα νομοσχέδιο – το τρίτο για την ανώ-

τατη εκπαίδευση. Το νομοσχέδιο αυτό θα περιλαμβάνει διατάξεις για μεγαλύτερη ελευθερία στην κινητικότητα των φοιτητών – ένα εσωτερικό Erasmus –, για μεγαλύτερη ευελιξία στα προγράμματα σπουδών, για συμπράξεις με τον ιδιωτικό, ερευνητικό τομέα, για θέματα διοίκησης και, ναι, με πρόβλεψη και για τη λειτουργία Συμβουλίων Ιδρυμάτων. Κύριε Λακασά, αναφερθήκατε στο πολιτικό κόστος. Ας είμαστε ειλικρινείς. Νομίζω ότι έχουμε αποδείξει ότι γνώμονας των αποφάσεών μας είναι πάντα το καλύτερο για τους νέους μας, πώς θα τους δώσουμε όσο το δυνατόν περισσότερα και καλύτερα εφόδια για να μπορέσουν να διεκδικήσουν το μέλλον που ονειρεύονται. Δεν έχουμε διστάσει, όπως γνωρίζετε, να απαντήσουμε στις προκλήσεις και να λάβουμε δύσκολες, συχνά, αποφάσεις. Χαρακτηριστικό παράδειγμα η ελάχιστη βάση εισαγωγής, που μπορεί να μην είναι αρεστή σε όλους, είναι όμως απολύτως απαραίτητη για να έχουν οι νέοι μας πραγματικές ποιοτικές επιλογές, που ανοίγουν πόρτες και δεν τους οδηγούν σε αδιέξοδα, που αποτελούν δρόμους ζωής, και βεβαίως είναι απαραίτητη για τη συνολική αναβάθμιση του επιπέδου σπουδών.